

Long Life

mezinárodní studentský projekt

Zatímco průměrná délka lidského života se stále prodlužuje, životnost výrobků, služeb a informací se naopak zkracuje. Zatímco šance dožít se vysokého věku je stále jistější, budoucnost se stává čím dál více nejistou. Chybí zásadně představa „lidsky obyvatelného“ prostoru pro život ve vyšším věku.

Jak se připravují vyspělé společnosti na probíhající demografickou proměnu? Jaký dopad bude mít stárnutí populace na všechny oblasti lidského života? Tyto otázky se stávají výzvou pro sociology, ekonomy, vědce, lékaře, filozofy, politiky.

K hledání možných odpovědí může přispět také design, architektura a umění ve všech svých druzích a podobách. Některé nápady mohou být realizovatelné hned zítra, jiné mohou být vizí, provokující k dalšímu promýšlení. Nabízíme několik okruhů, které se vzájemně prolínají a ovlivňují:

Dlouhý život – důstojný a krásný

Snad každý chce prožít co nejplnohodnotnější aktivní život, jak mu to zdraví a životní situace dovolí. Jak bude společnost podporovat seniory v aktivním stárnutí a jejich pozitivní přístup k životní situaci, co může být nejlepší prevencí před uzavřeností a stagnací?

Vedle hledání nových byznys modelů (sociální podnikání apod.) a modelů práce, jejichž cílem je eliminovat diskriminaci na pracovním trhu (kratší úvazky, jednodušší úkony), by mělo jít také o nejrůznější aktivity a prostředky, které člověku v poproduktivním věku nabídnou smysluplnou a atraktivní životní náplň.

Dlouhověkost sluší také věcem.

Stárnutí (materiálů, forem, konceptů), plynutí a podléhání času (s jeho tendencí k „rozpadání“) je přece přirozenou – a tedy estetickou kvalitou. Převažující ekonomické myšlení a strategie průmyslové produkce jsou však nastaveny právě opačně, idea neomezeného hospodářském růstu (a předhánění se v uvádění na trh stále nových a dokonalejších produktů) nápadně připomíná snění o věčném mládí a popírání limitů.

Kde hledat alternativu k současnému modelu? Jak naplnit ideu udržitelnosti, jak dosáhnout plnohodnotné kvality s (dobrovolně) omezenými zdroji, nadčasové krásy? Nabízí řešení principy cirkulární ekonomiky a designu?

Zdraví

Dožíváme se více let díky vědě a kvalitní lékařské péči, o které se našim předkům ani nesnilo. Dobré zdraví je nepochybně jedním z hlavních témat člověka pozdějšího věku.

Větší nároky na zdravotnický systém (více pacientů = více lékařů a zdravotnického personálu) nejspíš povedou k ještě většímu důrazu na prevenci a osobní odpovědnost v péči o své zdraví, rychlejší odhalování nemocí s využitím nových technologií (online diagnostika – wearable tech, chipy v těle, ...). Přirozenějším se stane vzdálený kontakt pacienta s lékařem.

Jak lze pomocí designu, architektury či nejmodernějších technologií vytvářet vhodné podmínky a prostředí podporující zdraví a vitalitu ve všech jejich aspektech (včetně např. sexuálních aktivit apod.) a tím prohloubit kvalitu života v pozdním věku?

Soběstačnost

I ve starším věku se chceme cítit nezávislí, soběstační, nechceme být „nikomu na obtíž“. Jak ale zajistit vše potřebné k dobrému životu, když síly postupně docházejí, jak čelit samotě a sociální vyloučenosti?

Komunikační technologie mohou do jisté míry dobře udržovat spojení s blízkými a přáteli a zajistit potřebné služby (včetně pečovatelských), z druhé strany pomohou identifikovat, zda je osamocený člověk v pořádku.

Jakou podobu reálného i virtuálního prostoru obyvatelného staršími lidmi mohou nabídnout nová architektonická, designová a technologická řešení?

Pojem „sociální síť“ může nabýt zásadního významu v podobě lokálních, sousedských komunit usilujících o vzájemnou pomoc a soběstačnost. Snahy o udržitelný život v důvěrně známém, domácím prostředí pravděpodobně ovlivní i budoucí podobu sociálních služeb a společného bydlení (dnes nejčastěji domovů pro seniory).

Jak by mohly vypadat nové urbanistické a architektonické koncepty orientované na soužití více generací?

Adaptabilita

Životní moudrost a zkušenosti seniorů se začínají povážlivě míjet se záplavou informací a neustálých (technologických) novinek – jsou vůči nim v nevýhodě vinou horší adaptability, bezmocní, náchylní být oběťmi. Nůžky mezi generacemi se víc a víc rozevírají, prohlubující se rozdíly mohou snadno vést k nepochopení a generačnímu konfliktu.

Jakými prostředky lze pomoci seniorům porozumět rychle se měnícímu světu a s těmito změnami se úspěšně vyrovnávat? Jak atraktivně naplnit apel na celoživotní vzdělávání? Jak mohou vypadat iniciativy k odstraňování nejrůznějších (nejen digitálních) bariér a podporující společné, mezigenerační soužití?

Věříme, že kreativní obory mohou ve své reakci na mnohé z uvedených otázek hledat zajímavé odpovědi a přispět společným úsilím k utváření spokojeného, naplněného, dlouhého života.

Zapojené obory / uvažované výstupy:

produktový design, interiérový design, architektura – pomůcky, nábytek, prostorové / architektonické / urbanistické koncepty, ...

digitální design – digitální produkty / služby, využití on-line, VR / AR, ...

vizuální komunikace, audiovize, volná umění – komunikace / umělecká reflexe tématu Long Life

Navržená témata a výstupy slouží ke vstupní inspiraci, smyslem projektu je vyprovokovat k vlastní invenci a zapojení nových technologií, hledání nečekaných pohledů a řešení.